

Positionspapper Digital Services Act (DSA)

En av EU-kommissionens prioriteringar under mandatperioden är en digital strategi som kallas *Ett Europa rustat för den digitala tidsåldern*. Inom ramen för strategin avser kommissionen bl.a. att ta fram en Digital Services Act (DSA) med nya och reviderade regler för digitala tjänster i EU. Det handlar särskilt om s.k. online-plattformars ansvar och skyldigheter.

Nedanstående position är framtagen av IT&Telekomföretagen och är förankrad i medlemskretsen. Mer information om IT&Telekomföretagen finns längst ner i dokumentet.

Behövs en översyn?

En översyn av tillämpliga regelverk, däribland eHandelsdirektivet som bl.a. reglerar ansvarsfrågor för förmedlare av innehåll och kommunikation på internet, är motiverad. Många av dessa regler är flera decennier gamla, samtidigt som marknaden för digitala tjänster och plattformar förändras och utvecklats långt bortom vad som gick att föreställa sig för 20–30 år sedan.

I sammanhanget tål det att poängteras att det ekonomiska tillskott EU:s ekonomi samt annan samhälls- och konsumentnytta som den digitala ekonomin har bidragit med är svårt att överskatta. Exempelvis står de IT-intensiva sektorerna (varav digitala tjänster utgör en stor del) för 6 av 10 nya jobb i Sverige.¹ Det säger sig självt att eventuellt nya eller reviderade regler av digitala tjänster därför behöver tas fram med stor varsamhet och respekt för den digitala marknadens komplexitet.

För vem?

Utifrån ett medlemsstatsperspektiv, särskilt avseende EU:s mer avancerade, tjänstebaserade ekonomier (t.ex. D9+-gruppen), tål det att påpekas att eHandelsdirektivet varit centralt för den digitala ekonomin och internets utveckling i EU. För dessa länder och deras konkurrenskraft är det av särskild vikt att slå vakt om sina företag och deras möjligheter att fortsatt utveckla och erbjuda sina tjänster på den inre marknaden.

IT&Telekomföretagens synpunkter

Allmänna budskap

För att åstadkomma en hållbar och balanserad reglering av digitala tjänster i EU bör följande beaktas:

- **Regulatorisk tydlighet** – nya eller reviderade regler måste vara tydliga och generella, de ska vara lätta att förstå och följa för alla som är berörda
- **Definitioner** – nya eller reviderade regler måste innehålla tydliga definitioner av vilka aktörer som är berörda och vilka som undantas. Det stärker rättssäkerheten i lagstiftningen.
- **Proportionalitetsprincipen** – måste beaktas genomgående, krav på t.ex. agerande kan bara anses motiverat om det är proportionerligt och nödvändigt.
- **Konsekvensanalyser** – förslag till nya eller reviderade regler måste utgå ifrån tydligt definierade och erkända problem, medföra minsta möjliga ingrepp samt inte ge upphov till oproportionerliga kostnader för berörda aktörer.
- **Harmonisering** – för att stötta ett fritt och öppet internet och motverka oönskade skadliga effekter av särreglering bör lagstiftaren verka för harmonisering mellan olika rättsområden och jurisdiktioner

¹ OECD – Measuring the digital transformation (2019)

Särskilt avseende online-plattformars ansvar för innehåll på nätet

- **Rättssäkerhet** – lagstiftare och domstolar, inte privata aktörer, ska besluta om eventuella inskränkningar av mänskliga rättigheter på internet
- **Befäst ursprungsprincipen** – den gör det möjligt för digitala SME-företag att snabbt expandera på den inre marknaden utan att behöva anpassa sig till särskilda lagar i andra medlemsstater
- **Bevara ansvarsfriheten** – undantag online-plattformar från ansvar för det innehåll de lagrar om de uppfyller vissa villkor. Det garanterar att internet förblir en öppen miljö för alla att använda.
- **Bevara förbudet mot allmän övervakningsskyldighet** – ett fritt och öppet internet är ett centralt samhällsintresse – inskränkningar i information- och yttrandefrihet i den digitala miljön ska därför vara förbehållet extraordinära situationer och sammanhang.
- **Illegalt och skadligt innehåll** – nya eller reviderade regler bör enbart avse illegalt innehåll, vad som är att anse som skadligt varierar mellan olika medlemsstater och det skulle lätt uppstå en gråzon kring vilket innehåll som är rätt eller fel att blockera

Särskilt avseende konkurrenssituationen för vissa online-plattformar

- **Vilket är problemet?** – finns det inte redan idag rättsliga verktyg för att adressera konkurrensproblematik på marknaden för digitala tjänster och plattformar? Vi ifrågasätter om möjligheten att nyttja befintliga konkurrensrättsliga verktyg är uttömd. Vid framtagning av nya verktyg måste en noggrann konsekvensanalys genomföras.
- **Förhandsreglering av diversifierade och snabbväxande marknader är riskabelt** – att förhandsreglera marknaden för digitala plattformar och tjänster medför stora marknadsrisker samtidigt som utsikterna att lyckas får anses vara begränsade. Vilka digitala tjänster och marknadsaktörer som konkurrerar med varandra har varit, och kommer sannolikt även fortsatt att vara, svårförutsägbart. Vilket är ett starkt argument mot förhandsreglering då risken för marknadsstörande ingrepp skulle bli hög. Av det följer även att ett enskilt företags storlek i sig självt inte bör ligga till grund för konkurrensrättsliga åtgärder. Ska förhandsreglering övervägas behöver definitionerna av vilka områden där problem föreligger vara mycket tydliga och åtgärderna riktade mot det specifika problemet, inte det enskilda bolaget.

Om IT&Telekomföretagen

IT&Telekomföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation för företag inom IT- och telekomsektorn, bestående av cirka 1350 medlemsföretag med närmare 100 000 medarbetare. IT&Telekomföretagen är ett av sju samverkande förbund inom förbundsgruppen Almega.

Detta positionspapper är framtaget i samverkan med medlemsrepresentanter i Datarådet och Telekområdet. Positionerna i dokumentet grundar sig på de principiella ställningstaganden som tidigare tagits fram i Datarådet, ffa *ställningstagande om lagstiftning* samt *ställningstagande om budbärarneutralitet*.

Datarådet: itot.se/dataradet

Telekområdet: itot.se/telekomradet

Kontakt

Pär Nygårds, näringspolitisk expert
My Bergdahl, förbundsjurist

par.nygards@itot.se
my.bergdahl@itot.se